

УДК 371

DOI 10.18372/2786-5495.1.15781

Матюк Людмила Василівна

викладач вищої категорії,

Відокремлений структурний підрозділ «Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»,
смт. Любешів, Україна

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

***Анотація.** Проаналізовано впровадження інновацій в сучасну систему викладання в навчальному закладі.*

***Ключові слова:** освіта, наука, інновації.*

***Annotation.** The introduction of innovations in the modern teaching system in the educational institution is analyzed.*

***Keywords:** education, science, innovation.*

В умовах державотворення в Україні, яка стала на шлях демократизації, відкритості та гуманістичних орієнтацій, поряд з питаннями про суспільний устрій, ключовими стають проблеми пошуку національної ідеї, ціннісних орієнтирів, виховного ідеалу, нових тенденцій в освіті. Розвиток інноваційних процесів в освіті на даному етапі є об'єктивною закономірністю, що обумовлюється інтенсивним розвитком інформаційних технологій у всіх сферах діяльності людини, оновленням змісту філософії освіти, гуманістично зорієнтованим характером взаємодії учасників освітнього процесу тощо. Нагальні вимоги до сучасних освітніх закладів та установ були сформульовані в Законі України «Про освіту» та конкретизовані в національній доктрині освіти, де виділено одне з головних завдань – розвиток та стимулювання інноваційних процесів.

Освіта за своїм змістом, формами і методами є змінною, оскільки вона має реагувати на нові цивілізаційні виклики, суспільні реалії, враховуючи тенденції, перспективи розвитку людства, національного буття народу.

Існує декілька підходів щодо визначення поняття «педагогічна інновація». Так, Г. Сиротинко [1] характеризує її як новий педагогічний продукт – результат процесу створення нового, що відповідно оновлює педагогічну теорію і практику, оптимізуючи досягнення поставленої перед суспільством освітньої мети. В. Загвязинський [2, с. 23] трактує це поняття, як ідеї, підходи, методи та технології, що раніше не використовувалися, та їх комплекс, що несе на собі прогресивний початок, який дозволяє в умовах, що змінюються, досить ефективно вирішувати завдання освіти.

Інновації в сучасній освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій. В результаті цього відбувається перехід системи до якісно іншого стану, підвищуються показники досягнень структурних компонентів освіти.

Проблемі розвитку інноваційних процесів в освіті нині присвячено досить велику кількість досліджень: В.Г. Кремень, І.А. Зязюн, С.А. Бараннікова, В.І. Загвязинський, М.В. Кларін, Г.М. Коджаспарова, В.Я. Ляудіс, А.М. Моїсєєв, І.П. Підласий, Л.С. Подимова, С.Д. Поляков, А.І. Пригожін, В.І. Рibaкова, В.О. Сластьонін, С.О. Сисоєва, П.І. Щедровицький, А.В. Хуторской та ін.

Автори «Енциклопедії освіти» визначають головну мету інновацій в освіті у «необхідності відповідати викликові глобалізаційних трансформацій, екологічних проблем, полікультурних тенденцій у світі... Характерним для нашого часу є утвердження пріоритету інноваційного розвитку освіти на основі модернізації всіх складових системи (змісту..., підготовки педагогічних кадрів, управління, фінансування тощо)» [3, с.339].

Інноваційність – відкритість новому, здатність до оновлення. Сутнісною ознакою інновації є її здатність впливати на загальний рівень професійної діяльності викладача, розширювати інноваційне поле освітнього середовища у навчальному закладі.

Учасники інноваційного процесу, крім готовності і прагнення впроваджувати новації, повинні мати належну кваліфікацію та підготовку для виконання покладених на них обов'язків. Нерідко буває, що педагог може успішно реалізувати у навчальному процесі вимоги програми, володіти різноманітними методиками навчання й виховання, але при цьому не відчувати потреби в новому саме через відсутність у структурі особистості творчого потенціалу. Тому необхідною умовою ефективної інноваційної діяльності є спеціальна підготовка педагога, нагромадження та осмислення ним досвіду такої діяльності, внутрішня налаштованість на пошук та досягнення нового.

Інноваційний потенціал педагога – це сукупність культурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність.

Впровадження інновацій у педагогічний процес навчального закладу покликане забезпечити підвищення якості навчання й виховання дітей або знизити витрати на досягнення звичних результатів освіти. Йдеться про те, що підвищення ефективності педагогічного процесу є метою будь якого нововведення.

Сучасна освіта має повніше, швидше і точніше реагувати на виклики часу, розвивати людину, здатну жити і ефективно діяти у глобальному середовищі: «Тут є надзвичайно широкий спектр завдань – від формування відповідних світоглядних позицій, розуміння українського розвитку у контексті світових цивілізаційних процесів до відпрацювання навичок спілкування зі світом, людьми з інших країн, переймання їхнього досвіду і досягнень. Це особливо важливо в умовах, коли прогрес кожної окремої країни залежить не тільки від зусиль її громадян, але й від того, наскільки вони здатні сприймати все краще, що є в інших країнах. Громадянське виховання, національне згуртування людей у цих умовах стають стратегічним завданням освіти» (В. Кремень) [4, с. 9].

Отже, чим більше в нашій державі будуть використовуватися педагогічні інновації, тим більш розвинені будуть студенти і ознайомлені з процесами впровадження інновацій керівники та викладачі.

Список використаних джерел

1. Сиротинко Г. О. Інноваційний розвиток освіти: проблеми переходу від теорії до практики / Г. О. Сиротинко // Управління школою. – 2005. – № 1. – С. 15–18.
2. Загвязинский В. І. Педагогічна творчість вчителя: монографія / В. І. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1987. – 160 с.
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук. України ; головний ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 1040 с.
4. Біла книга національної освіти України / [Т.Ф. Алексеєнко, В.М. Аніщенко, Т.О. Балл та ін.; голов. Ред.. В.Г. Кремень; заст. голов. ред.: В.І. Луговий, В.М. Мадзігон, О.Я. Савченко; редкол. : М.І. Бурда та ін.]; за заг. ред. В.Г. Кременя; НАПН України. – К.: Інформаційні Системи, 2010. – 340 с. – Бібліогр.: С. 315-333.